

SEUDULLISEN
NUORTENTYÖPAJATOIMINNAN
RAPORTTI 2018

Joensuun nuorisoverstas ry

Ulla Mänttari-Tikka

Sisällysluettelo

1. Joensuun Nuorisoverstas ry:n seudullisen nuortentyöpajan tausta ja tarve.....	2
2. Toiminta vuonna 2018	4
2.1 Työpajatoiminnan kohderyhmä	4
2.2 Tavoitteet ja niiden toteutuminen	6
2.3 Valmennustuotteet	10
3. Toimipisteiden toiminta	12
3.1 Taitoverstas: Joensuu, Kontiolahti, Liperi	12
3.2. Outokumpu	19
4. Yleisesti toiminnasta vuonna 2018	21
4.1 Henkilöstö	21
4.2 Yhteistyötahot	22
4.3 Toiminnan laatu	23
5. Talousarvio ja sen toteutuminen	24

1. Joensuun Nuorisoverstas ry:n seudullisen nuortentyöpajan tausta ja tarve

Yhdistys on järjestänyt nuorten työpajatoimintaa 23 vuotta. Toimintaa on toteutettu tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa. Vakiintuneiden työpajapalveluiden tuottamisen lisäksi yhdistys kehittää myös uusia toimintatapoja muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin. Samalla yhdistys pyrkii kehittämään nuorten sosiaalisen työllistämisen välineitä ja menetelmiä.

Kaikille nuorille perinteinen urapolku ei sellaisenaan toteudu. Kuitenkin menestyminen työelämässä on mahdollista, kunhan löydetään oikeat ja motivoivat keinot tulevaisuuden rakentamiseen. Perinteisten työpajatoimintojen lisäksi tarvitaan tuettuja aktivointipaikkoja, joilla parannetaan, ei vain nuoren työelämätaitoja, mutta myös sosiaalisia kykyjä ja arjentaitoja.

Joensuun Nuorisoverstas ry:n rooli seudullisen nuorten työpajatoiminnan kehittämisessä Joensuun seudulla on tärkeässä osassa. Toimintamalli perustuu kumppanuuteen, jossa kunnat ja muut ohjaavat tahot ostavat tarvitsemiaan palveluja kolmannelta sektorilta. Yhdistys palvelun tuottajana tekee palvelusta nopeasti reagoivan ja helposti lähestyttävän, matalan kynnyksen palvelun.

Seudullisen toiminnan etuina ovat kuntarajat ylittävä valmennustyö, nuorten liikkuvuuden lisääntyminen ja hyvien käytäntöjen siirtäminen. Joensuun Nuorisoverstas ry:n toiminnassa toteutuu myös yhteisöllisyys yli kuntarajojen, nuorten retkien ja teemallisten tapaamisten myötä.

Henkilöstön keskuudessa laajemmalla työyhteisöllä on merkitystä valmennuksen sisältöjen kehittymiseen ja henkilökunnan oppimiseen, sekä jaksamiseen. Valmentajien yhteistyö on niin käytännön valmennus-, kuin suunnittelu- ja raportointityössä jatkuvasti käynnissä oleva kehitysprosessi. Työyhteisö tarjoaa kokemuksia ja vertaistukea, ja aina löytyy joku miettimään haasteellisten tilanteiden ratkaisua.

Joensuun Nuorisoverstas ry:n seudullisella toiminnalla on etuna matala organisaatiomalli, joka on joustava liikkeissään. Toiminnanjohtaja ja osa-aikainen kirjanpitäjä toimivat hallinnossa ja johdossa, ja koko muu henkilökunta toimii nuorten valmennustyössä. Toiminnanjohtaja toimii myös Työpajatoiminnan ALU-koordinaattorina Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Savossa. Koko toimintaa johtaa yhdistyksen hallitus, joka kokoontuu keskimäärin kerran kuussa. Tällainen toimintamalli on jalkauttanut mahdollisimman paljon resursseja nuorten valmennustyöhön, lähelle nuoria. Toisaalta toimintamalli vaatii työntekijöiltään vastuullista ja itsenäistä työtettä.

Seudullisen nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa. Tähän kuuluvat kuntien asettamat edustajat, TE-toimiston edustus ja vaihteleva kokoonpano yhdistyksen henkilökuntaa toiminnanjohtajan lisäksi.

Rahoitus Joensuun Nuorisoverstas ry:n seudulliseen nuortentyöpajatoimintaan tuli Itä-Suomen Aluehallintoviraston nuoriso-osastolta, alueen kunnilta ja muilta palvelujen ja tuotteiden ostajilta. Noin kaksi kolmasosaa rahoituksesta tulee valtionavustuksena nuorten työpajatoimintaan.

2. Toiminta vuonna 2018

Seuraavissa jaksoissa käsitellään toiminnan sisältöä ja tuloksia vuonna 2018, seudullisen nuortentyöpajatoiminnan näkökulmasta. Tämän raportin lisäksi yhdistyksen toiminnan kokonaisuus on käsitelty toimintakertomuksessa ja par -asiakasrekisterin koonnissa. Rekisterit vastaavat Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosikyselyiden kysymyksiä. Toiminnan tuloksiin numeroina ja kaavioina voi tutustua nuorisotilastot.fi -sivustolla.

2.1 Työpajatoiminnan kohderyhmä

Joensuun Nuorisoverstas ry:n toiminnan kohderyhmänä ovat nuorisolain mukaiset, 16–28 -vuotiaat, työttömät nuoret. Vuonna 2018 ikäluokat 17–24 vuotta olivat parhaiten edustettuina (83 %). Seutupajan toiminnassa olevien nuorten äidinkieli oli suomi kuutta nuorta lukuun ottamatta. Nuorten koulutustaustana peruskoulu ja 2. asteen tutkinto ovat nousseet suuruusluokaltaan rinnakkain. Peruskoulu 47 % ja 51 % toisen asteen ammatillinen tutkinto tai ylioppilastodistus. Mukana oli myös kaksi nuorta, jolla ei ollut peruskoulun päättötodistusta, sekä kolme nuorta, joilla oli korkeakoulututkinto ja yksi yliopistotutkinnon suorittanut nuori. Nuorten koulutusprofiilissa näkyy työllistymisen vaikeus. Yhä useammat nuoret joutuvat vaihtamaan ammattia, hankkimaan lisäkoulutusta, tai muuttamaan työn perässä. Lukion käyneiden määrän kasvu johtuu enemmänkin koulutukseen pääsy ”kitkasta”, eli ei päästä opiskelemaan halutulle alalle, ja taas joudutaan odottamaan vuosi.

Työpajatoiminnan kuntasopimuksissa on määritelty, että kun kaksi seuraavista kriteereistä täyttyy, voi nuori aloittaa valmennuksen Joensuun Nuorisoverstas ry:n seudullisessa työpajatoiminnassa.

Kriteerit ovat:

- näköalattomuus tulevaisuudesta, koulutusvaihtoehtoista
- taloudellisia vaikeuksia
- asunto-ongelmia
- ei jatko-opiskelupaikkaa
- työttömyys
- keskeytysuhka tai keskeytys ammatillisissa opinnoissa
- rikosoikeudellisia prosesseja kesken
- motivaatio oman elämän tilanteen kohentamiseen
- nuori ei ole samanaikaisesti muussa aktivointitoimenpiteessä

Joensuun Nuorisoverstas ry:n seutupajan toiminta on suuntautunut työelämään ja koulutukseen motivoituneisiin nuoriin, jotka tarvitsevat tukea tavoitteidensa saavuttamiseen. Nuorille kirjoitellaan Työkokeilu- Kuntouttavan työtoiminnan ja Verstaan valmennussopimuksia (yksilöllinen). Toimenpide ei kuitenkaan määrittele toiminnan sisältöä, vaan se suunnitellaan nuoren kanssa yhdessä. Kaikilla sopimusmuodoilla nuori tulee mukaan nuorten työpajatoimintaan, tai yksilölliseen valmennukseen. Nuorten elämäntilanne, terveys ja toimintakyky ovat muuttuneet haasteellisemmaksi ja työpajapaikkojen kysyntä oli vilkasta koko vuoden 2018.

Työpajatoiminnan perusta on nuoren toimijuuden tukeminen ja herättely. Nuori voi vaikuttaa omaan jaksoonsa niin työtehtävien, kuin elämänhallinnan tuen osalta. Hän asettaa omat tavoitteensa yhdessä, valmentajan tukemana. Verstaalla pyritään myös siihen, että nuoret alkaisivat jo pajajakson aikana tiedostaa vaikutusmahdollisuutensa omassa elinympäristössään, sekä yhteiskunnassa yleisesti. Suunnittelemme ja toteutamme eri projekteja nuorten lähtökohdista ja tekemänä. Nuoren voimaantuminen, minäpystyvyyden tunteet ja oma toimijuus ovat avainasemassa. Työpajatoiminta pyrkii edistämään näitä. Pyrimme siihen, että nuori on työpajajaksolla ja pois lähtiessään tietoinen ja valmis toimimaan yhteiskunnassa.

2.2 Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Nuorten määrä on vuosi vuodelta lisääntynyt. Määrälliset tulostavoitteet saavutettiin vuonna 2018, sekä tehtiin laadullinen huipputulos: positiivinen tulos 95%. Seuraavassa taulukossa olevat nuoret ovat vuosien 2015- 2018 osalta "eri" nuoria, ja muiden vuosien kohdalla näkyy käytetyt 3 kk aloituspaikat.

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Joensuu	115	122	116	96	95	90	88	98
Kola	8	9	6	17	22	22	22	22
Oku	18	24	15	13	13	16	17	13
Liperi	27	11	14	12	14	14	11	9
yht.	168	166	151	138	144	142	138	142

Yhteensä Joensuun Nuorisoverstas ry:n seudullisessa työpajatoiminnassa oli kaiken kaikkiaan 168 nuorta. Seuraavissa kappaleissa esitetyt luvut ovat yhteenvetoa Party- asiakasrekisterin yhteenvedosta vuodelta 2018, jossa on 168 eri nuorta. Asiakasrekisteri sisältää kaikki nuoret (ei Etsivää nuorisotyötä). Kaikkiin nuoriin ei ole kohdistunut esim. sopimuskunnan rahoitusta, vaan ostajataho on voinut olla muu. Rekisterin luvut muuttuvat nuorten tilanteiden mukaan, kun tietoja kirjataan. Nämä luvut ovat joulukuun lopussa 2018/ tilanne edellisen vuoden nuorista. Lisäksi vuoden 2019 alkupuolella, 1.1.-31.3. nuoria oli toiminnan piirissä 59.

Seuraavassa muutamia asioita, jotka kuvaavat nuoria ja heidän edistymistään:

Näissä luvuissa ovat mukana kaikki nuoret (partyasiakasrekisterin mukaan). Vuodesta 2017 alkaen on pyritty kirjaamaan kaikki myös ns. lyhytkestoiset nuoret, joka tässä toiminnassa tarkoittaa sitä, että nuorta on tavattu, ohjattu, valmennettu, tai jalkauduttu hänen kanssaan, ja että hän on löytänyt oikeaan palveluun, tai tavoitteeseensa, mutta ei ole tullut varsinaisesti työpajajaksolle.

Seudulliseen työpajatoimintaan (Joensuu, Kontiolahti, Liperi ja Outokumpu) osallistui 168 nuorta. Seudullisen työpajatoiminnan parissa nuorten ohjautuminen palveluihin alkoi vuoden alussa reippaasti, ja kysyntää työpajapaikoista oli enemmän kuin voitiin palveluun ottaa (aktiivimalli). Toiminnassa aloittaneet nuoret olivat 16–28 -vuotiaita. 17–24-vuotiaiden osuus oli 83 %. 17%-a nuorista oli yli 25 vuotiaita. Poikia oli 49,5 % nuorista. Nuorten äidinkieli oli suomi, kuutta nuorta lukuun ottamatta. 28 % nuorista tuli Verstaalle Pohjois-Karjalan TE-toimiston tai Työvoiman palvelukeskuksen ohjaamana ja noin 15 % ohjautui sosiaalitoimesta. 14 % nuorista tuli työpajalle oma-aloitteisesti. Muita ohjaavia tahoja olivat mm. Etsivä nuorisotyö 32 %, mielenterveyspalvelut, oppilaitokset ja asumisyksiköt sekä muut toimijat ja hankkeet, yhteensä 5% nuorista. 4% tuli jonkun oppilaitoksen ohjaamana.

Positiivinen tulos 95 %

Nuorista 95 %:lla suunnitelma toteutui myönteisesti työpajajakson aikana tai sen jälkeen. Positiivisena tuloksena pidetään työn, koulutuksen, armeijan tai muun omaa tulevaisuutta edistävän toiminnan alkamista. Lukuun kuuluvat myös nuoret, jotka jatkoivat vuodenvaihteen yli työpajan valmennuksessa. 19 nuorta työllistyi palkkatyöhön. Työtön, keskeyttänyt, muualle ja "ei tietoa" (negatiivinen tulos) kirjattiin 5 % nuorista. Nuorten työpajatoiminnan keskimääräinen positiivinen tulos on kansallisella tasolla noin 80 %. Positiivinen tulos ja nuorten sijoittuminen vaihtelevat vuositasolla jonkin verran. Yleinen taloustilanne, työpaikkojen määrä ja koulutuspaikkojen tarjonta, sekä toimintaympäristön muutokset vaikuttavat tulokseen. Toisaalta myös nuorten terveyteen ja toimintakykyyn liittyvien palveluiden saatavuus vaikuttavat nuorten ohjautuvuuteen. Työpajavalmennuksen tuloksen perusteella arvioituna, myös vuosi 2018 oli huippuvuosi!

Yhdistyksen valmennustyötä seurataan Par-asiakasrekisterin avulla. Rekisterit vastaavat Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosikyselyiden kysymyksiä. Nuoret myös vastasivat kansalliseen Sovarikyselyyn, jolla mitataan työpajatoiminnan sosiaalisia vaikutuksia. Tulokset olivat hyviä kansalliseen tasoon verrattuna 99% nuorista suosittelisi Verstaan työpajatoimintaa kaverillekin. Verstaan tuloksissa erottuu erityisesti opiskelu- ja työelämävalmiuksien lisääntyminen ja tulevaisuuden suunnitelmien selkeytyminen. Sovarin tuloksien perusteella koottiin myös nuorten raati, jonka tuotoksena syntyi käytännön kehittämisideoita. Vuonna 2018 tuli käyttöön uudistettu PAR-järjestelmä, asiakastietojärjestelmäksi, johon siirtyminen ei sujunut aivan kivuttomasti. Toiveissa on, että vuonna 2019 järjestelmä toimisi paremmin.

Yksilötasolla nuorten työpajatoiminnan ensisijaiset tavoitteet olivat nuoren identiteettityöskentely ja sopivaan koulutukseen hakeutumisen tukeminen, arjen taitojen opettelu ja tulevaisuususkon luominen. Näiden avulla nuori voi saada työelämässä tarvittavia taitoja ja pysyvämmän työpaikan.

Valmennuksen Sisällölliset tavoitteet toteutettiin suunnitelmien mukaan. Verstaiden ja valmentajien menetelminä ovat työ- ja yksilövalmennus, palveluohjaus ja ryhmävalmennus. Valmennuksen tavoitteet räätälöidään nuoren kanssa yksilöllisesti, ja jaksot sovitaan verkoston kanssa yhdessä. Myös siirtymät hoidetaan saattaen vaihtaen. Toiminta on ennaltaehkäisevää toimintaa.

Kaikki nuoret osallistuivat oman verstasjaksonsa suunnitteluun ja arviointiin. Nuoret asettavat tavoitteet jaksolleen yhdessä valmentajansa kanssa. He täyttävät työpäiväkirjaa ja arvioivat

etenemistään. Nuorilta pyydetään niin suullista, kuin kirjallistakin palautetta omasta etenemisestä ja toiminnan sisällöistä. Prosessiin lisättiin uusi väliarviointilomake, joka vastaa Sovarin kysymyksiä. Tällä pyrittiin lisäämään nuorten sanallisia valmiuksia kuvata ja tunnistaa sosiaalista vahvistumistaan. Ryhmätoimintaa järjestetään aiheen ja tarpeen mukaan. Tyypilliset aiheet ovat koulutukseen haku, kesätyönhaku, taloustaidot, Marttojen ruoanlaittokurssit ja virkistystoiminta. Toiminnasta saatu palaute on ollut hyvää. Nuorille annetaan yksityiskohtainen todistus, jossa on sekä työtehtävät, että tehty työaika. Todistusta voi käyttää esim. osaamisen tunnistamisessa ja työnhaussa apuna. Nuorisoverstas on mukana opinnollistamiseen liittyvissä kehittämishankkeissa, joilla pyritään tuomaan osaamistodistus pysyväksi todistuskäytännöksi.

Nuoren valmennusjaksoon sisältyvät:

Aloituskjakso 2 viikkoa – 1 kk, jonka aikana tehdään nuoren elämäntilanteen perusselvitys ja kootaan tarvittava verkosto nuoren tueksi.

Valmennusjakso 2-5 kk, joka sisältää, työkokeilua, kuntouttavaa työtoimintaa, seinätöntä pajatoimintaa, lyhytkestoista pienryhmäkoulutusta, terveyteen liittyviä selvityksiä ja muita tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä sekä seuraavan toimenpiteen valmistelun.

Saattaen vaihtaminen, jolla varmistetaan, että seuraava toimijataho on sitoutunut työskentelemään nuoren kanssa.

Seuranta/ Kysely, tekstiviesti, jossa kysytään nuoren tilannetta n. 0,5 ja 1 vuosi pajajakson päättymisestä.

Valmennustyöstä ja nuorten tilanteesta raportoidaan kuntiin kolmannesvuosittain ja Itä-Suomen Aluehallintovirastoon (jatkossa AVI), sekä Opetus- ja kulttuuriministeriöön vuosittain.

2.3 Valmennustuotteet

Nuorisoverstaan toiminta perustuu tuotteistettuihin palveluihin, joista suurin osa perustuu kuntien kanssa Jalo -hankkeessa kehitettyihin palveluihin. Starttivalmennusta tehdään kuntouttavana työtoimintana. Kaikki valmennustuotteet sisältyvät nuorten työpajatoiminnan käsitteen alle. Sisällöt määräytyvät nuoren toimintakyvyn, motivaation ja tavoitteen mukaan.

Työkokeilu verstailla

Työkokeilu tapahtuu Joensuun Nuorisoverstas ry:n Taitoverstaalla, tai seinättömänä pajatoimintana Outokummussa. Työkokeilu on intensiivijakso, jossa ollaan työvalmentajan kanssa tekemisissä päivittäin ja yksilövalmentajan kanssa viikoittain/ sovitusti tai tarvittaessa.

Yksilövalmennus

Valmennus on nuoren ja valmentajan yhteisiä tapaamisia henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti. Yksilövalmennus ei oikeuta työmarkkinatukeen eikä muihin rahallisiin korvauksiin. Yksilövalmennuksesta voidaan siirtyä verstaalle tai tuettuun työkokeiluun. Yksilövalmennus voi olla esim. opiskelupaikkojen etsimistä, hakemusten täyttämistä, työnhakuvalmennusta ym. Yksilövalmennus voi toimia myös valmentautumisena varsinaiseen työkokeiluun.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on toimenpiteenä käytössä niille nuorille, joille se sopii paremmin. Verstaan Kuntouttava on koulutukseen ja työelämään suuntaavaa. Toiminta ja tehtävät määräytyvät nuoren toimintakyvyn mukaan, ei toimenpiteen mukaan. Sisältö voi olla starttivalmennusta tai työkokeilun sisältöjä.

Ryhmävalmennus

Ryhmävalmennuksessa nuoret aloittavat yhtä aikaa ja käyvät läpi yhteisen ryhmäprosessin, jonka jälkeen valmennus voi jatkua muissa toimenpiteissä. Ryhmässä nuorella on mahdollisuus tarkastella omaa toimintaympäristöään ja omia toimintatapojaan uudesta näkökulmasta. Itsetuntemus ja vuorovaikutustaidot vahvistuvat. Yhteisöön liittyminen ja erilaiset nuorten palvelut tulevat tutuiksi. Ryhmässä tunteita voidaan käsitellä turvallisesti ja rohkeus päätöksentekoon kasvaa. Ryhmiä muodostetaan myös yhteisen mielenkiinnon mukaan, esim. digi- ja keittiöryhmä.

Seinätön paja

Harjoittelupaikka kunnissa, yrityksissä ja muissa Verstaan seinien ulkopuolisissa työpaikoissa. Valmennuksen tuki on vähintään alkukeskustelu työkoetilupaikassa, 1 väliarviointi ja loppuarviointi täydennettynä yksilövalmennuksella, ja saattaen vaihtaminen. Tarvittaessa nuori voi siirtyä verstaalle.

3. Toimipisteiden toiminta

3.1 Taitoverstas: Joensuu, Kontiolahti, Liperi

Joensuun Nuorisoverstas ry:n Taitoverstaan toimintayksikössä oli vuonna 2018 147 nuorta. Lyhytohjauksessa oli 6 nuorta ja verstaan yksilöllisellä valmennussopimuksella 13 nuorta. Nuorista Joensuulaisista oli työkokeilusopimuksella 63 ja kuntouttavassa työtoiminnassa 40 nuorta. Muita sopimuksia oli 3. Miun kurssi -kokeilussa Ylämyllyllä oli 13 nuorta. Liperin kunnan alueen nuoria oli toiminnassa mukana nuorten työpajatoiminnassa 12 ja he käyttivät yhteensä 14, 3 kk jaksoa, ja Miun kurssilla 15 nuorta. Kontiolahdelta tuli 8 nuorta ja he käyttivät 10 jaksoa. Taitoverstaalle nuoret ohjautuivat TE-toimistosta 30, Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun 16, sosiaali- ja terveystoimen 16 ja etsivän nuorisotyön 40, kautta. Suoraan työpajalle tuli 26 ja muilta tahoilta neljä nuorta. Merkitteä pantavaa kuluneena vuonna oli, että nuorten tilanne ja toimintakyky oli heikentynyt. Jaksot pitenivät ja eteneminen koulutukseen, tai työelämän suuntaan hidastui. Toisaalta työ- ja koulutusvalmiudet omaavat nuoret pääsivät helpommin eteenpäin, koska työmarkkinat vetivät hyvin, ja jatkuva haku ammatilliseen koulutukseen helpotti opintojen aloittamista vuoden mittaan.

Valmennusmenetelminä Taitoverstaalla toteutettiin yksilö-, työ- ja ryhmävalmennusta sekä ohjattua työkokeilua. Keväällä 2018 toteutettiin koulutus- ja työnhakukurssi ryhmätoimintana. Yhteistyö Pohjois-Karjalan Marttojen kanssa jatkui vuonna 2018, kuuden eri teemaisen ruokakurssin merkeissä. Lisäksi Joensuun Nuorisoverstaan nuoret olivat mukana Marttojen Viiri -hankkeen yhdeksän kerran terveyttä ja hyvinvointia edistävässä ryhmätoiminnassa. Vuonna 2018, nuorille suunnatun taloustaitokoulutuksen kouluttajina toimivat paikallisten pankkien asiantuntijat. Koulutusta järjestettiin sekä keväällä että syksyllä kolme kertaa, kahden tunnin jaksoissa ja toimintaan osallistui yhteensä 30 nuorta. Koulutuksen mahdollisti Helsingin Diakonissalaitoksen Taloustaito -hanke. Keväällä 2018 Joensuun Nuorisoverstaan nuoria oli mukana Taito Pohjois-Karjalan Tehtävä Z-hankkeessa.

Nuorisoverstas kohdensi varoja myös nuorten lyhytkursseihin ja täydennyskoulutuksiin. Varoilla suoritettiin anniskelupasseja (5 nuorta), työturvallisuuskortti (1 nuori) sekä päivitettiin ensiaputaitoja (6 nuorta).

Opintoihin suuntaavia vierailuja ja koulutuskokeiluja tehtiin Riverian Outokummun ja Peltolan koulutusyksiköihin sekä Karelia-ammattikorkeakoululle. Yhteistyötä oli myös Joensuun Ohjaamon, Pohjois-Karjalan Mielenterveydentuki Ry:n Ookoo- ja Diku -hankkeiden, Joensuun Seudun Erilaiset Oppijat Ry:n, Sovatek-säätiön Pelituki-hankkeen sekä Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys Ry:n kanssa. Nuoria ohjautui myös Korkeakoulustartti -hankkeen valmennukseen. Nuoret osallistuivat Toisen asteen yhteys 2018 ja Kesäpestuu -tapahtumiin sekä Säpinää syksyyn -messuille.

Taitoverstaan nuoret osallistuivat yritysvierailuihin yhdessä Miun kurssi- valmennuspalvelun nuorten kanssa. Tutustumiskohteina olivat: Siun Sote, josta erityisesti tukipalvelut, Joensuun pääkirjasto, ETRA, Autoväri K. Hirvonen, Phillips Medisize Oy, P-K:n pelastuslaitos sekä Thermo Fisher Scientific Oy. Lisäksi nuoret vierailivat tapahtumapuutarha Botania Oy:ssä, jonka kanssa käynnistettiin monipuolinen yhteistyö.

Nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia tuettiin monin tavoin: Taitoverstaan omien liikunta- ja virkistyspäivien lisäksi yhteistyötä jatkettiin Karelia Ammattikorkeakoulun Voimala-hyvinvointipalvelun kanssa. Taitoverstaan nuoret osallistuivat myös Joensuun kaupungin liikuntapalveluiden järjestämään Harrastepankki-toimintaan, jonka myötä nuoret pääsivät tutustumaan uusiin liikuntalajeihin. Lisäksi Taitoverstaalla järjestettiin yhteisiä virkistys- ja eräretkiä muun muassa Kuhasaloon, Kalliojärvelle ja Kolille. Lisäksi toteutettiin Nuotta-valmennus reissu Inarin Vasatokkaan, yhdessä etsivän nuorisotyön kanssa.

Nuorisoverstas osallistui myös aktiivisena toimijana erilaisiin tapahtumiin, kuten Ilosaarirock, Sinkkolan kotieläinpihan Kulttuuripiha ja Joen Yö sekä Iso Myyn joulumyyjäis -tapahtumaan.

Vuonna 2018 Taitoverstaan yhteistyö eri verkostojen kanssa oli tiivistä. Tämä sisälsi toiminnan esittelyä ja vierailuja. Nuorisoverstaan toimintaan tutustui mm. Itä-Suomen yliopiston ohjauksen ja Karelia Amk:n opiskelijoita. Yhteistyökumppaneina olivat tänäkin vuonna TE-toimisto, Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu; Siun sote; Ohjaamo; Joensuun, Kontiolahden ja Liperin etsivä nuorisotyö sekä alueen oppilaitokset.

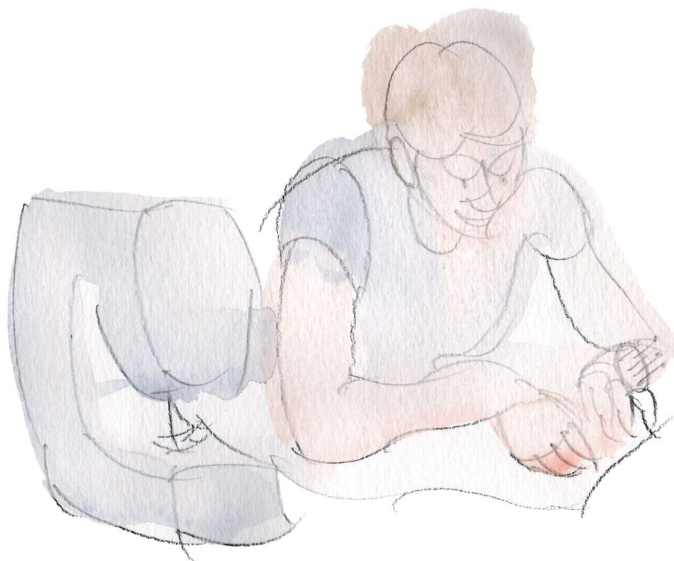
Kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropponen vieraili Taitoverstaalla 15.1. ja Opetushallituksen edustaja 13.11 jolloin myös osallistuimme dialogiin koulutuksen tasa-arvosta.

Henkilökunta päivitti ammattitaitoaan osallistumalla eri koulutuksiin, kuten TPY:n ja Aluehallintoviraston järjestämiin *Voimavarat valmennuksessa* sekä *Työ- ja yksilövalmennuksen perusteet*, TPY:n ja Verken *Somen työkalut työpajavalmennuksessa* -koulutukseen sekä TPY:n *Somekampanja* koulutukseen. Lisäksi henkilökunta on osallistunut TPY:n eri verkkokoulutuksiin. Ammattitaitoa vahvistettiin Aluehallintoviraston järjestämällä Itä-Suomen alueellisilla nuorisotyöpäivillä sekä opinnollistamiseen liittyen osallistumalla Synergia-seminaariin sekä Synergia verkostotapaamisiin. Osa henkilökunnasta päivitti myös ensiaputaitonsa suorittamalla EA1-kortin.

Yhteistyö lisalmen Nuorison Tuki Ry kanssa jatkui yhteisellä kehittämis- ja koulutusmatkalla, joka suuntautui Tallinnaan. Vierailu kohteena oli mm. Tallinnan jalkautuva nuorisotyö. Nuorisoverstas aloitti digitaaliseen mediaan liittyvän yhteistyön kansainvälisen Erasmus+ -rahoitteisen DIME-projektin kanssa. Yhteistyö jatkuu vuonna 2019 nuorten lyhytelokuvafestivaalin merkeissä.

Taitoverstaalla nuoret toimivat tekstiili- ja teknisen verstaan töissä sekä muissa projektiluonteisissa yhteisissä työtehtävissä. Työkokemuksia nuorille tarjosivat verstaiden lisäksi keittiötehtävät (ruoanlaitto ja leipominen), erilaiset asiointikäynnit, toimistotehtävät, videoiden teko, sekä nuorten valmistamat omat projektit. Taide- ja kulttuuritoiminta lisääntyi aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Tekstiilipuolella vakituksia tilaaja-asiakkaita vuonna 2018 olivat Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, Itä-Suomen Poliisilaitos (Joensuun poliisiasema), Joensuun Ev. –Lut. Seurakuntayhtymä sekä Joensuun kaupungin teknisen viraston puistonhoitoyksikkö. Yhteistyö heidän kanssaan sisälsi varusteiden sekä työvaatteiden korjausompelua sekä huoltoa. Vuoden 2018 mainittavia tilauksia ja töitä olivat muun muassa Kontiolahden Urheilijat ry:n tilaama Biathlon Bag -kassisarja uusiomateriaalista ja Pohjois-Karjalan sosiaaliturva yhdistyksen 80-vuotisjuhlatapahtuman somistuksesta vastaaminen, johon tekstiilipuolella valmistettiin viirejä, verhoja sekä kukka-asetelmia asiakkaan toiveiden mukaan. Lisäksi vuoden 2018 lopussa uudeksi yhteistyökumppaniksi vakiintui Tapahtumapuutarha Botania, jonne valmistettiin Juuso-papukaija pehmoleluja sekä kangaskasseja. Myös Taitoverstaan Kirahvi -tuotteita myytiin tänäkin vuonna Hyväntekijä Puodissa. Lisäksi tekstiilipuolella valmistettiin tienhoitokunnalle liikennemerkkien suojapeitteitä, Rantakylän nuorisotalolle farkkulaukkuja sekä Joensuun kuljetukselle virvepusseja. Asiakastöinä tehtiin myös mm. vetoketjun vaihtoja, merkkien ompelua torkkupeittoihin sekä laavun paikkaus. Tekstiiliverstaan tekniikoita olivat mm. ompelu, kankaanpainanta, neulonta, virkkaus sekä erilaiset materiaalikokeilut, mm. nahkatyöt.

Teknisellä verstaalla nuoria työllisti pientuotteiden teko, mm. taulujen kehykset, kukkalaatikot, kalikkakeilaus -tuotteet, kuvausseinät, biljardipöydän suojakannen teko ja huonekalujen kunnostustöiden tekeminen. Ylämyllyllä toimistotilan kunnostus, puhdistus, maalaus ja listojen laitto. Niinivaaralla oven kunnostus, maalaus ja paikalleen laitto, muuttokuormien kuljetus sekä vesirännien asennus varastorakennukseen. Joulumyyjäisiin valmistettiin monenlaisia tuotteita. Muita asiakastöitä olivat Valukumpu Oy:lle tehty tuotteiden pakkaaminen, Insplan oy:lle linjakeppien valmistus, Botanialle myyntituotteiden teko ja pinssien teko Liperin kunnalle. Ilosaarirock-yhteistyön kautta nuoret osallistuivat kahtena päivänä talkoisiin ja saivat siitä palkaksi pääsyliput tapahtumaan.

Alkuvuonna 2017 Taitoverstaalle hankittiin EPSON SC-T5200 suurkuvatulostin. Tulostimella on tulostettu vuoden 2018 aikana asiakas töitä, kuten mm. Presidenttitaulu, jouluaiheisia Canvas- tauluja joulumyyjäisiin sekä canvas- tauluja asiakkaiden omista kuvista. Lisäksi uusi yhteistyökumppani Tapahtumapuutarha Botania tilasi puutarhassa otetuista nuorten kuvista canvas- tauluja sekä kapa- tauluja. Myös vuoden 2018 aikana toteutettiin edellisen vuoden tapaan joulukorttikampanja, jossa nuorten taideteokset pääsivät joulukorttien muodossa maailmalle. Suurempia joulukorttitilauksia tuli muun muassa Ohjaamolta.

Miun kurssi – Valmennuspalvelu liperiläisille nuorille

Pohjois-Karjalan ELY-keskus hankki nuorille suunnatun valmennuspalvelun Joensuun Nuorisoverstas ry:ltä. Palvelua mallinnettiin Liperin kunnan alueella ja kokeilu oli osa, ELY-keskuksen alueellista 1000 uutta työpaikkaa-kokeilua. Palvelu toteutettiin 1.4.-31.12.2018 välisenä aikana Ylämyllyllä vuokratiloissa. Miun kurssi toteutettiin Taitoverstaan toiminnan alla, ja tarkoituksena oli myös samalla kehittää palvelumuotoilun avulla uutta täsmä-palvelua koko Verstaan toimintaan.

Palvelun tavoitteena oli tavoittaa nuoret tehokkaammin ja estää työllisyyden pitkittyminen. Palvelussa painotettiin vahvaa asiakaslähtöisyyttä; nuorille haluttiin tarjota aktivoivaa ja tukevaa uravalmennuspalvelua, jossa nuori saa sekä kokemuksia ja yleisiä valmiuksia työelämään että mahdollisuuden selkeyttää omia ajatuksiaan ja tavoitteitaan suhteessa opiskeluun ja/tai työelämään. Osallistujille laadittiin konkreettinen ja toteuttamiskelpoinen jatkosuunnitelma työllistymiseen tai kouluttautumiseen. Suunnitelma kirjattiin osallistujan oma asiointi -palveluun. Hankittavan palvelun kohderyhmänä olivat liperiläiset, pääasiassa työttömät alle 30-vuotiaat nuoret. Palveluun arvioitiin osallistuvan noin 30 työtöntä liperiläistä.

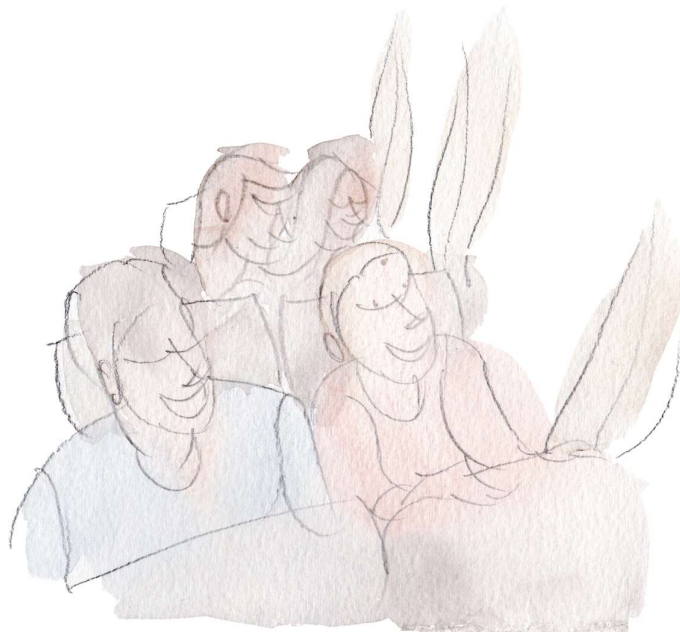
Valmennukseen osallistui 15 nuorta. 7 nuorta keskeytti valmennuksen; heistä 3 hakeutui ja pääsi opintoihin, ja 4 haki ja sai töitä avoimilta työmarkkinoilta. 8 nuorta jatkoi valmennuksen loppuun. Heistä 6 hakee keväällä opintoihin ja 2 työllistyi avoimille työmarkkinoille. Opintoihin suuntaavista nuorista 3 tekee ensin oman suunnitelmansa mukaiselta alalta työkokeilua ennen kevään hakuja.

Palvelun sisällössä painotettiin vahvaa asiakaslähtöisyyttä, jota toteutettiin esimerkiksi sisältötarjottimen käytön kautta. Nuoret saivat itse valita sisältötarjottimelta aiheita, jotka kokivat itselleen tarpeellisiksi. Tämä vahvisti nuorten toimijuutta sekä sitoutti palveluun. Nuoret saivat haluamansa ja tarvitsemansa tuen omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Valmennus

sisälsi opetusta, tehtäviä, paljon keskusteluja sekä vierailuja ja yksilöllistä tukea. Valmennusta toteutettiin pienryhmämuotoisesti, max. 6 hlö/ryhmä. Tärkeä osa valmennusta oli nuorten toisilleen tarjoama vertaistuki, jota keskustelujen kautta helposti syntyi. Ryhmämuotoisen valmennuksen rinnalla kulki yksilövalmennuksellinen tuki. Eri aloihin ja ammatteihin tutustuttiin vierailujen sekä vierailijoiden myötä yhteensä 13 kertaa. Toiveet tutustumiskohteista olivat nuorten itsensä esittämiä. Tutustumiskohteista löytyi nuorille sekä työ- että harjoittelupaikkoja. Kokeilun aikana tehtiin myös yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa nuorten omien polkujen rakentamiseksi.

Suurimmaksi haasteeksi nousi kohderyhmän nuorten tavoittaminen. Nuoria yritettiin tavoittaa monikanavaisesti; Olimme esillä radiossa ja paikallislehdessä, kauppojen, huoltoasemien ilmoitustauluilla ja tapahtumissa. Lisäksi palvelulla oli omat somekanavat, joiden kautta levitettiin tietoa ja markkinoitiin palvelua. Lisäksi lähestyimme kirjeitse useita paikallisia yhdistyksiä sekä oppilaitoksia, nuorten tai heidän lähipiirinsä tavoittamiseksi. Monikanavaisesta markkinoinnista huolimatta, nuoret ohjautuivat palveluun jonkin lähettävän tahon esim. Liperin etsivän nuorisotyön, TE-toimiston, sosiaalitoimen tai Liperin kunnan työllisyyspalveluiden kautta.

Valmennuspalvelun tuloksia arvioitiin ja mitattiin eri tavoilla. Nuoret kokivat palvelun itselleen hyödyllisenä. Palautteissa mainittiin erityisen positiivisina asioina; pieni ryhmä koko, aikaa keskusteluille ja se, että palvelu järjestettiin oman kunnan alueella.

3.2 Outokumpu

Vuonna 2018 Outokummun verstaan toiminnassa oli 18 outokumpulaista nuorta.

Heistä tyttöjä oli kahdeksan ja poikia kymmenen. Työkokeilussa ei tänä vuonna nuoria ollut, vaan kaikki olivat seinättömässä- tai yksilövalmennuksessa (lyhytaikaisessa ohjauksessa neljä). Muihin kuin Nuorisoverstaan palveluihin ohjautui vuoden aikana seitsemän nuorta. Nuoria ohjautui verstaalle Typpi palveluista kolme, etsivästä nuorisotyöstä (Oku, Liperi, Rovaniemi) viisi ja itse ohjautuen viisi, oppilaitoksesta, sosiaalitoimesta, Miepä -palveluista kustakin yksi ja Te-toimesta kaksi. Ikäjakama oli tytöillä 17-22v ja pojilla 18-28v. Keskimääräinen valmennusjakson pituus oli 2,7 kuukautta.

Kolme nuoria työllistyi suoraan verstasjakson jälkeen. Työkokeiluun ohjautui kolme, opiskelemaan yksi, uravalmennukseen kaksi, muuhun toimenpiteeseen kolme, jakson keskeytti kaksi (toinen lähtenyt opiskelemaan) ja verstaalla lyhytohjauksesta siirtyi etsivälle neljä.

Nuorten kasvun tukemista tuettiin harjoitteiden ja keskustelujen kautta tapahtuvalla yksilövalmennuksella, jossa laadittiin henkilökohtainen suunnitelma. Työvalmennuksessa opitaan konkreettisia työelämän taitoja kaupungin nuoriso- ja kulttuurityön avustavissa tehtävissä nuorisotalolla, tapahtumissa, leireillä. Lisäksi nuorella on mahdollisuus tutustua itseä kiinnostaviin yrityksiin/toimijoihin ja saada työhönvalmennusta yrityksessä tapahtuvan työkokeilun tueksi seinättömän työpajamallin mukaisesti. Lisäksi nuorille on järjestetty vuoden aikana kaksi uravalmennusinfoa ja ohjattu nuoria tiiviissä yhteistyössä uravalmennusohjaajien kanssa.

Outokummun verstas toimi osan vuotta samassa työtilassa kaupungin nuorisotoimen ja etsivän nuorisotyön kanssa. Kaupungin nuorisotila muutti uusiin tiloihin kirjaston alakertaan ja myöhemmässä vaiheessa kiinteistöön siirtyy myös Outokummun verstaan toiminta ja kaupungin etsivä nuorisotyö. Toiminnassa oli muutosten vuosi, mutta tiivis yhteistyö kaupungin etsivän nuorisotyön kanssa jatkuu mm. kotikäyntien ja kutsuntojen osalta. Yhteistyötä tehtiin laaja-alaisesti eri toimitahojen kanssa mm. pienyritysten, oppilaitosten, Siun soten, kaupungin työpajan ja matkailutoimen. Yhteistyö seutukirjaston kanssa on alkamassa. Peruskoulun kanssa osallistuttiin seiskaluokkalaisten ryhmäyttämiseen.

Outokummun työllisyysasioita pohdittiin ja edistettiin paikallisesti ja seudullisesti erilaisissa yritysyhteistyöverkostoissa. Outokummun kaupungin työllisyysuunnitelman hiontaan osallistuttiin yhdessä etsivän nuorisotyöntekijän ja työllisyyskoordinaattorin kanssa. Tammikuun alussa Kesäduuni tapahtuma keräsi paikalle parikymmentä yritystä/toimijaa ja reilut sata nuorta työnhakijaa. Syksyn työllisyysviikko tapahtumaan osallistuttiin kaupungin johtajan iltakahvien merkeissä, joka kokosi saman pöydän ääreen yrityksiä/päittäjiä. Tämä poiki yritystutustumisia ja vierailuja.

Verstaan valmentajan työnkuvaan liittyi vahvasti verkostotyö (mm. nuorten ohjaus ja palveluverkoston/Lape hankkeen toiminta ja muistion kirjaaminen, TYP, miepä ryhmäpalvelut) ja osallistuminen erilaisiin alan ajankohtaisiin täydennyskoulutuksiin paikan päällä ja verkossa (mm. polkuja toisen asteen opintoihin, työelämä ohjauksen rajapinnalla, nuorten kohtaaminen kirjastossa, party koulutus, valtakunnalliset ja alueelliset nuoriso-/työpajapäivät, voimavarakoulutus, henkilöstön omat kehittämispäivät ja synergiaseminaari).

Lisäoppia verstaan ohjaaja haki t aluehallintoviraston järjestämästä Kognitiivisen käyttäytymisterapian menetelmä -koulutuksesta sekä "Kun puhuminen ei riitä" -psykoterapeuttisia vuorovaikutus menetelmiä käytännön työhön, Riverian koulutuksesta.

4. Yleisesti toiminnasta vuonna 2018

Vuonna 2018 oli uhkana ja mahdollisuutena hallituksen kaavailemat uudistukset, joista Aktiivimalli toteutuikin. Alkuvuonna tämä aiheutti välillä paniikinomaisia yhteydenottoja. Vuoden mittaan nuoret kuitenkin rauhoittuivat. kaiken kaikkiaan nuorten valmennustoiminnassa panostettiin edelleen matalan kynnyksen palveluihin, monikulttuurisuuden huomioimiseen ja nuorten tasa-arvoisiin mahdollisuuksiin, sekä digiosaamiseen. Palautteesta päätellen onnistuimme järjestämään laadukasta toimintaa.

4.1 Henkilöstö

Seudullisessa työpajatoiminnassa tehtiin noin 9 henkilötyövuotta valmennuksen puolella, tähän sisältyy valmennus-, palkkatuki- ja pienhanketyö, jotka kaikki tukivat seudullisen pajatoiminnan arkea. Vuoteen 2018 sattui myös pitkiä sairauslomia. Onneksi pystyimme palkkaamaan lisähenkilöstöä, jotta nuorten valmennustyö ei kärsinyt. Palkkatukityössä tukiprosentit jäivät alhaisiksi, joka tarkoitti sitä, että kunta-avustuksia käytettiin myös palkkatukityön kuluihin. Henkilöstön osaamista kehitettiin eri menetelmäkoulutuksin. Toiminnanjohtaja toimi Alukoordinaattorina alkuvuodesta Pohjois-Karjalassa ja loppuvuonna myös Etelä-Savossa.

4.2 Yhteistyötahot

Joensuun Nuorisoverstaan ensisijaisia yhteistyötahoja olivat Joensuun ja Outokummun kaupungit, sekä Kontiolahden ja Liperin kunnat.

Nuoret ohjautuivat toimintaan joko paikallisen verkoston kautta, TE-toimistosta, sosiaalitoimesta, työvoiman palvelukeskuksesta tai nuori tuli omasta aloitteestaan. Myös etsivän työn kautta tuli nuoria yhä enemmän. Ohjaavia tahoja olivat myös kuntien nuorisotoimien, eri järjestöjen ja oppilaitosten, hankkeiden ohjaajat ja asumis- sekä mielenterveysyksiköt. Yritysyhteistyötä tehtiin tuotantoyhteistyönä ja nuorten työpaikkojen tutustumiskäynneillä.

Viranomaisyhteistyö kuului viikoittaiseen ohjelmaan. Käytännössä valmentajat ovat yhteydessä sosiaalitoimeen ja TE-toimistoon sekä työvoiman palvelukeskukseen nuorten asioissa viikoittain. Lisäksi toiminnasta tiedotetaan ja pidetään yhteistyökokouksia kaksi kertaa vuodessa.

Seudullisen nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmä jatkoi työskentelyään. Kuntia pyydettiin asettamaan ohjausryhmään edustajansa, ja se kokoontui kaksi kertaa vuonna 2018. Ohjausryhmän rooli on tiedottava, neuvova ja kehittävä. Siihen kuului kuntien nuorisotoimien edustus ja Pohjois-Karjalan TE-toimiston edustaja.

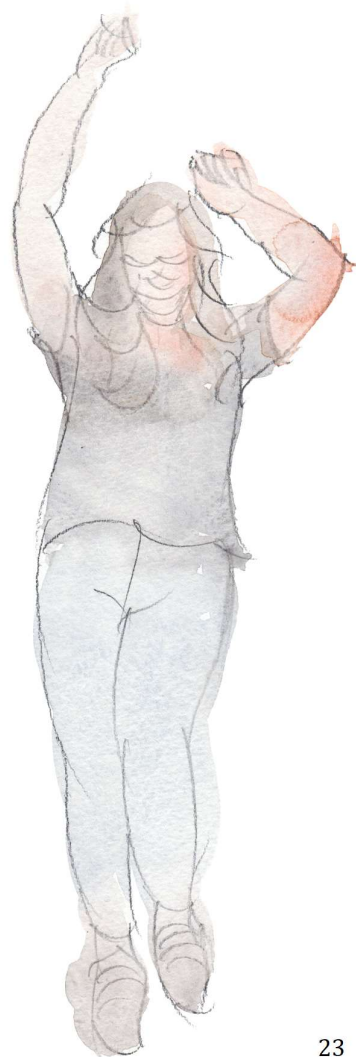
Joensuun Nuorisoverstas ry:n edustus oli nimettynä myös nuorisolain mukaisiin nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen monialaisiin ryhmiin Joensuussa ja Outokummussa.

4.3 Toiminnan laatu

Työpajatoiminnan positiivinen tulos oli 95%. Luku on huikea, ja kuvastaa henkilökunnan sitoutumista sekä palvelujen saatavuutta, että parantunutta työllisyystilannetta. Jatkuva haku ammatillisen koulutuksen piirissä, on myös vaikuttanut positiivisesti nuorten sijoittumiseen pajajakson jälkeen.

Nuorten palaute toiminnasta on ollut hyvää. Yhdistys on kerännyt palautetta Sovari-mittarilla ja ”herkällä korvalla”. Palautetta kerätään, jotta voitaisiin seurata toteutuvatko ne tavoitteet, joita toiminnalle on asetettu. Palautteen tuloksia syvennetään ”nuorten raati” -toiminnalla, jolloin saadaan myös nuorten omat käytännön kehittämis ehdotukset näkyväksi.

Yhdistyksellä on käytössä Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimalli (STL) jo vuodesta 2012 alkaen. Sen avulla arvioidaan koko yhdistyksen toimintaa. STL on kehitetty Valtakunnallisen työpajayhdistyksen toimesta työpajakentän laadunarviointimalliksi. STL-arvioinnista on yhdistyksellä käytössä kevyempiä ”välivuosien” arviointimenettelyjä. Työpajatoiminnan kehittämiskumppanina toimii lisalmen nuorison tuki ry.

5. Talousarvio ja sen toteutuminen

Valtionavustus nuorten työpajatoimintaan käytettiin valmennushenkilöstön palkkauskuluihin, joita kertyi avustuskaudella 266 027 euroa.

Vuonna 2018 seudullisen työpajatoiminnan talousarvio oli 344 023 euroa. Menoja kertyi seutupajalle taulukon ajanjaksona, 390 755 euroa. Vuoden 2018 valtionavustusta käytettiin valmentajien palkkaukseen myös alkuvuodesta 2019. Joensuun Nuorisoverstas ry:llä on ollut siirtyneitä varoja, ja omaa varallisuutta menojen kasvun kattamiseksi. Vuonna 2018 tehtiin päätöksiä mm. investoida tietokoneisiin, nuorten käyttöön, joilla voi myös kuvamateriaalia käsitellä, sekä mm. monitoimihöylään. Myös ATK-kulut ovat lisääntyneet tuhansilla. Lisäksi henkilöstökulut kasvoivat. Yhdistys päätti myös panostaa nuorten koulutusmahdollisuuksiin, esim. korttikoulutuksiin 5000 euroa.

Taloudessa näkyy mm. valmentajien sijaisuudet ja kuntouttavan työtoiminnan lisääntyminen, jolloin Taitoverstaan työtoiminnan myyntitulojen kehitys on pienentynyt. Vuonna 2018 yhdistyksen tilinpäätös oli 1214,11 euroa alijäämäinen.